

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 24.01.2023 r.

Poz. 421

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-II.4131.104.2022.AK WOJEWODY POMORSKIEGO

z dnia 5 stycznia 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, poz. 1005, poz. 1079 oraz poz. 1561)

stwierdza się nieważność

uchwały Nr LVII/427/2022 Rady Gminy Zblewo z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie określenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu będącej podstawą do ustalenia zwrotu kosztu rodzicom dowożącym dzieci, młodzież i uczniów niepełnosprawnych do placówek oświatowych.

Uzasadnienie

W dniu 7 grudnia 2022 r. do Wojewody Pomorskiego wpłynęła uchwała Nr LVII/427/2022 Rady Gminy Zblewo z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie określenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu będącej podstawą do ustalenia zwrotu kosztu rodzicom dowożącym dzieci, młodzież i uczniów niepełnosprawnych do placówek oświatowych, zwana dalej „uchwałą”.

Jako podstawę prawną podjęcia uchwały wskazano art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, poz. 1005, poz. 1079 oraz poz. 1561), w zw. z art. 39a ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm.), dalej jako „Prawo oświatowe”.

W toku czynności nadzorczych, pismem z dnia 23 grudnia 2022 r., organ nadzoru zawiadomił Radę Gminy Zblewo o wszczęciu postępowania nadzorczego w stosunku do przedmiotowej uchwały oraz poinformował o możliwości złożenia wyjaśnień w sprawie.

Po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego organ nadzoru stwierdził, że uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem prawa, tj. art. 39a ust. 3 Prawa oświatowego w zw. z § 2 pkt 2 i 3 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. z 2002 r. Nr 27 poz. 271 z późn. zm.) i art. 7 Konstytucji RP.

W § 1 uchwały Rada Gminy Zblewo postanowiła, że „Określa się stawkę za 1 kilometr przebiegu pojazdu, uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży, uczniów oraz rodziców do placówek oświatowych, o których mowa w art. 32 ust. 6 i art. 39 ust. 4 i ust. 4a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, w wysokości:

1) dla samochodu osobowego:

- a) o pojemności skokowej silnika do 900 cm³ – 0,89 zł
- b) o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm³ – 1,038 zł.”.

Na wstępie należy wskazać, że przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego podlegający publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego. Zgodnie z art. 94 Konstytucji RP organy samorządu terytorialnego, na podstawie i w granicach upoważnień

zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Jednocześnie zasada praworządności wyrażona w art. 7 Konstytucji RP, który stanowi, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, wymaga, aby organ stanowiący gminy, wykonujący kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym działał ściśle w granicach tego upoważnienia (por. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 6 grudnia 2012 r., sygn. akt II SA/Wr 686/12). Zgodnie z przywołanym w podstawie prawnej art. 39a ust. 3 Prawa oświatowego stawkę za 1 kilometr przebiegu pojazdu określa rada gminy, w drodze uchwały, przy czym stawka ta nie może być niższa niż określona w przepisach wydanych na podstawie art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 2201). W myśl art. 34a ust. 2 ustawy o transporcie drogowym minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, warunki ustalania oraz sposób dokonywania zwrotu kosztów używania pojazdów, o których mowa w ust. 1, uwzględniając rodzaj pojazdu mechanicznego, jego pojemność oraz limit kilometrów w zależności od liczby mieszkańców w danej gminie lub mieście, właściwych ze względu na miejsce zatrudnienia pracownika. Z kolei zgodnie z § 2 wydanego na podstawie powyższego przepisu Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy, zwanego dalej „rozporządzeniem”, koszty używania pojazdów do celów służbowych pokrywa pracodawca według stawek za 1 kilometr przebiegu pojazdu, które nie mogą być wyższe niż:

- 1) dla samochodu osobowego:
 - a) o pojemności skokowej silnika do 900 cm³ - 0,5214 zł,
 - b) o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm³ - 0,8358 zł,
- 2) dla motocykla - 0,2302 zł,
- 3) dla motoroweru - 0,1382 zł.

W ocenie organu nadzoru uchwała poprzez zawężenie w § 1 katalogu pojazdów, dla których ustawodawca przewidział stawki służące do obliczenia kwoty zwrotu kosztów dowozu dzieci, młodzieży, uczniów oraz rodziców, istotnie narusza art. 39a ust. 3 Prawa oświatowego w zw. z § 2 pkt 2 i 3 rozporządzenia. W uchwale Rada Gminy Zblewo zawężyła katalog pojazdów wymienionych w rozporządzeniu, określając stawki służące do obliczenia kwoty zwrotu kosztów dowozu dzieci, młodzieży, uczniów oraz rodziców tylko dla samochodów osobowych. Tym samym Rada nie określiła wysokości stawek za 1 kilometr przebiegu pojazdu dla motocykla i motoroweru. Uchwała będąca aktem prawa miejscowego, a taką jest przedmiotowa uchwała, jest źródłem powszechnie obowiązującego prawa i musi stanowić regulację kompleksową, jasną i precyzyjną tak, alby stosowanie jej przepisów nie skutkowało dyskryminacją niektórych osób uprawnionych (zob. wyrok NSA z dnia 6 maja 2021 r., sygn. akt I GSK 169/21). Należy zauważyć, że możliwe jest wykorzystywanie motocykla czy motoroweru do przewożenia osób niepełnosprawnych. Jeśli zatem Rada Gminy wybrała, aby stawkę przebiegu pojazdu określać wąsko, dla konkretnego rodzaju pojazdu (w tym przypadku samochodu osobowego), powinna określić też stawki dla innych pojazdów, tak jak przewiduje to rozporządzenie. Przepisy uchwały w obecnej formie uniemożliwiają rodzicom uzyskanie zwrotu kosztów przewozu dzieci, młodzieży, uczniów oraz rodziców motocyklem lub motorowerem. W ocenie organu nadzoru przez nieokreślenie stawek za 1 kilometr przebiegu motocykla i motoroweru Rada Gminy Zblewo nie wypełniła delegacji ustawowej wynikającej z treści art. 39a ust. 3 Prawa oświatowego w zw. z § 2 pkt 2 i 3 rozporządzenia, co stanowi podstawę stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały w całości (por. wyrok WSA w Gliwicach z dnia 22 lipca 2020 r., sygn. akt III SA/Gl 311/20).

Wobec powyższego, stwierdzenie nieważności uchwały Nr LVII/427/2022 Rady Gminy Zblewo z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie określenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu będącej podstawą do ustalenia zwrotu kosztu rodzicom dowożącym dzieci, młodzież i uczniów niepełnosprawnych do placówek oświatowych, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Pomorskiego.

Wojewoda Pomorski

Dariusz Drelich